

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací materiál vytvořený v projektu OP VK

Název školy:	Gymnázium, Zábřeh, náměstí Osvobození 20
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0211
Název projektu:	Zlepšení podmínek pro výuku na gymnáziu
Číslo a název klíčové aktivity:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Anotace

Název tematické oblasti:	Jazyk, komunikace a sloh pro vyšší gymnázium
Název učebního materiálu:	Úvaha - stylistické a jazykové cvičení
Číslo učebního materiálu:	VY_32_INOVACE_CJ0205
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Ročník:	3. ročník čtyřletého gymnázia, 7. ročník osmiletého gymnázia
Autor:	Mgr. Radka Stražilová
Datum vytvoření:	12. 4. 2014
Datum ověření ve výuce:	28. 5. 2014
Druh učebního materiálu:	pracovní list
Očekávaný výstup:	Student zná znaky úvahy, uvědomuje si, jaké jazykové prostředky úvaha využívá a jaké kompoziční prvky obsahuje. Vyhledá jazykové a stylistické chyby a opraví je.
Metodické poznámky:	Osvědčilo se plnit úkoly postupně – společně přečteme zadání jednotlivých úkolů, pak studenti pracují samostatně (písemně formulují odpovědi), nakonec ústní formou zkontrolujeme správnost řešení. Součástí materiálu je list pro učitele.

Úvaha – stylistické a jazykové cvičení

1. Vyber pravdivá tvrzení:

- a) úvaha i výklad používají subjektivní postoje a názory autora
- b) úvaha i výklad pracují s fakty
- c) základním cílem úvahy je podat úplné informace o daném problému
- d) v úvaze je žádoucí podpořit názor argumenty

2. Uved' příklad prostředků, jakými mohu docílit:

- a) zdůraznění toho, že můj názor je opravdu subjektivní

.....

- b) aktivity čtenáře v přemýšlení o problému úvahy

.....

3. Jaká je kompozice úvahy? Co je obecně obsahem jednotlivých částí osnovy?

Osnova:

- 1) Úvod -
- 2) Stat' -
- 3) Závěr -

4. Jakých pravopisných a stylistických chyb se dopustili studenti v úvaze na téma Havran (báseň E.

A. Poea)? Vyhledej je a oprav. Pasáže patřící k sobě jsou odděleny hvězdičkami:

Původcem strachu ale nejsou žádné nadpřirozené bytosti, je to pouze výsledek lidského chování, lidské zloby a také vědomí si konečnosti lidského života. * Jeho naděje se ztratí v nenávratnu. Avšak jediná, poslední jiskra po ní zbyde a tak se ptá jinoch havrana na otázku pro něj nejvíce palčivou – zda-li ještě uvidí svou milovanou. * Zvolil si nejsmutnější námět – smrt – a ten spojil s krásnem. Což si docela protiřečí popisovat smrt, která by byla spojena s krásnem, ale ve spojení smrt versus krásná, milovaná žena, se dá najít toto podivuhodné spojení pravdivé. * V tomto díle hraje největší roli láska k Lenoře, což je jedním ze znaků romantismu. * Konec básně na mě působí nejvíce bezmocně a beznadějně. * Obsah Poeovy básně zde celý vypisovat nebudu, neboť ho určitě každý zná, ale zamyslím se nad jejím významem, nad tím, co se básník snažil vložit do svých a zároveň mezi své řádky. * Chtěl básně co nejvíce přizpůsobit čtenáři, aby si z ní každý vyčetl to co chtěl Poe světu sdělit.

Úvaha – stylistické a jazykové cvičení, pro učitele

1. Vyber pravdivá tvrzení:

- a) úvaha i výklad používají subjektivní postoje a názory autora
- b) úvaha i výklad pracují s fakty**
- c) základním cílem úvahy je podat úplné informace o daném problému
- d) v úvaze je žádoucí podpořit názor argumenty**

2. Uved' příklad prostředků, jakými mohu docílit:

- a) zdůraznění toho, že můj názor je opravdu subjektivní
Např. podle mého názoru, domnívám se, přemýšlím o tom, že...
- b) aktivity čtenáře v přemýšlení o problému úvahy
Tzv. řečnickými otázkami

3. Jaká je kompozice úvahy? Co je obecně obsahem jednotlivých částí osnovy?

Osnova:

- 1) Úvod – *čím se budu zajímat a proč, k jakému cíli chci dospět*
- 2) Stat' – *rozbór problému – cca 3 různé pohledy podpořené argumenty, dílčí stanoviska*
- 3) Závěr – *shrnutí myšlenek, zdůraznění hlavního názoru, postoje*

4. Jakých pravopisných a stylistických chyb se dopustili studenti v úvaze na téma Havran (báseň E.

A. Poea)? Vyhledej je a oprav. Pasáže patřící k sobě jsou odděleny hvězdičkami:

Původcem strachu ale nejsou žádné nadpřirozené bytosti, je to pouze **výsledek** lidského chování, lidské zloby a také **vědomí si konečnosti** lidského života. * Jeho naděje se ztratí v nenávratnu. Avšak jediná, poslední jiskra po ní zbyde, a tak se ptá jinoch havrana na otázku **pro něj (pro koho?)** nejvíce palčivou – zda-li ještě uvidí svou milovanou. * Zvolil si nejsmutnější námět – smrt – a ten spojil s krásnem. **Což si docela protičečí popisovat smrt, která by byla spojena s krásnem (návaznost, mnohomluvnost)**, ale ve spojení smrt versus krásná, milovaná žena, **se dá najít** toto podivuhodné spojení pravdivé. * V tomto díle hraje největší roli **láska k Lenoře**, což je jedním ze znaků romantismu. * **Konec** básně na mě působí nejvíce **bezmocně a beznadějně**. * Obsah Poeovy básně zde celý vypisovat nebudu, neboť ho určitě každý zná, ale zamyslím se nad jejím významem, nad tím, co **se básník snažil vložit do svých a zároveň mezi své řádky**. * Chtěl báseň co nejvíce přizpůsobit čtenáři, aby si z ní každý vyčetl to, co chtěl Poe světu sdělit.